

2017-08-31

Socialnämnden

Dnr Son 2017/176

Ansökan från Järfällan Varttuneet om platser i kommunala pensionärsrådet, KPR

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. SEKL ska genom sin lokalförening Järfällan Varttuneet vara representerad i kommunala pensionärsrådet, KPR.

Ärendet i korthet

Järfällan Varttuneet har i maj månad inkommit med ett önskemål att ingå i kommunala pensionärsrådet, KPR. Vid tidigare ansökningar om att få ingå har föreningen inte uppfyllt kravet ”*Riksorganisationer för pensionärer som genom sin lokalförening bedriver organiserad verksamhet inom kommunen skall efter beslut i socialnämnden vara representerade i rådet*”. En ny granskning har gjorts och bygger på information från Järfällan Varttuneet samt från dess riksorganisation som på svenska benämns ”Finska pensionärernas riksförbund i Sverige” (FPRF) eller på finska ”Suomalaisten Eläkeläisten Keskusliitto, Ruotsi”

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-08-31
2. Arbetsordning för kommunala pensionärsrådet i Järfälla kommun för mandatperioden 2015 – 2018, daterad 2015-01-07
3. Finska pensionärernas riksförbund i Sverige – förbundets stadgar; beslutade 2016-04-25
4. Soumalaisten eläkeläisten keskusliitto, Ruotsi – säännöt, 2016-04-25

Bakgrund

Järfällan Varttuneet har i maj månad inkommit med ett önskemål att ingå i kommunala pensionärsrådet, KPR. Den finska pensionärsföreningen har också lämnat uppgifter om vem som ska ingå som ledamot (Esa Tuuri) och vem som ska ingå som ersättare (Veikko Hirvo).

Enligt arbetsordningen för kommunala pensionärsrådet i Järfälla kommun gäller att ”*Riksorganisationer för pensionärer som genom sin lokalförening bedriver*

organiserad verksamhet inom kommunen skall efter beslut i socialnämnden vara representerade i rådet”.

Föreningen Järfällan Varttuneet har tidigare inkommit med ansökningar om att få ingå i det kommunala pensionärsrådet, men har då fått avslag utifrån att ett medlemskap i en riksorganisation inte betyder att riksorganisationen bedriver organiserad verksamhet inom kommunen genom föreningen. Vid ansökan år 2011 rådde inga krav från riksorganisationen att lokalföreningarna skulle arbeta för att uppnå ett visst syfte eller ha ett gemensamt arbete nationellt. Då fanns riksorganisationen för de lokala föreningarnas skull, inte tvärtom. Lokalföreningarna arbetade alltså inte åt riksorganisationen och utförde inte uppdrag åt dem. Inte heller fanns krav att lokalföreningarna skulle följa riksorganisationens stadgar. Banden mellan riksorganisationen och lokalföreningen var alltså svagt år 2011.

När en tidigare ansökan från Järfällan Varttuneet behandlades fick socialförvaltningen i uppdrag att utreda ifall kravet på koppling till riksorganisation (se tidigare citat) för representation i det kommunala pensionärsrådet skulle kvarstå (Dnr Son 2010/459).

Pensionärsföreningarna PRO:s samorganisation Järfälla, RPG Järfälla samt SPG Kvarnen Järfälla inkom den 1 mars 2011 med en skrivelse där de framförde sina åsikter gällande att i arbetsordningen för kommunala pensionärsrådet utesluta kravet på riksorganisationer för representation i rådet.

De tre pensionärsorganisationerna ansåg inte att kravet som är kopplat till riksorganisation skulle tas bort. Pensionärsföreningarna uttryckte också att de ville att kommunen skulle ha ett kommunalt pensionärsråd där det enbart finns representanter från de riksorganisationer som är representerade i regeringens pensionärskommitté.

Pensionärsföreningarna ansåg att om kravet på att vara en riksorganisation skulle tas bort måste en tydlig definition tas fram av vilka föreningar som ska vara representerade. Ska det vara föreningar som består av pensionärer eller ska det vara föreningar som arbetar för pensionärernas intresse på det lokala planet? Räcker det att en bowlingklubb som har en sektion för medlemmar över 65 år för att denna ska beredas plats i det kommunala pensionärsrådet? Det krävs alltså ett tydligt regelverk med tydliga definitioner för att hantera frågan, såväl som någon form av seriositetsprövning. Även med ett sådant regelverk och sådana definitioner kommer det alltid att finnas möjligheter till olika tolkningar och en risk för personligt tyckande, menade pensionärsorganisationerna. Det finns också en risk att det kommunala pensionärsrådet blir svårhanterligt om många föreningar uppfyller kraven och det blir alltför många medlemmar.

Analys

Socialförvaltningen har inhämtat uppgifter dels genom e-postväxling med företrädare för lokalföreningen Järfällan Varttuneet, dels genom telefonintervju med företrädare för riksorganisationen som på svenska benämns ”Finska pensionärernas riksförbund i Sverige” (FPRF) eller på finska ”Suomalaisten Eläkeläisten Keskusliitto, Ruotsi” (SEKL). Riksorganisationen kallas fortsättningsvis för SEKL. Därutöver har SEKL

sänt in sina stadgar på svenska och på finska. Dessa stadgar har godkänts på förbundsmötet den 25 april 2016.

Informationen från lokala föreningen Järfällan Varttuneet, kommer via företrädaren Esa Tuuri på uppdrag av Järfällan Varttuneets styrelse. Esa Tuuri informerar också om att lokalföreningen tillhör SEKL, Finska pensionärernas riksförbund i Sverige och att mer information finns på deras hemsida <http://www.sekl.se/yhdistykset.html>. SEKL ingår i regeringens pensionärskommitté med mera. Han är själv delaktig i detta arbete som representant.

Av stadgarna framgår bland annat att Förbundet SEKL

- fungerar som intresse- och fritidsorganisation för sverige-finska pensionärer
- främjar samarbetet mellan sina medlemmar och organisationer
- främjar sverigefinska pensionärernas sociala och kulturella strävanden med målet att uppnå jämställdhet med landets ursprungsbefolkning
- främjar sverigefinska pensionärernas aktiva deltagande i det svenska samhällslivet
- är politiskt och religiöst obundet
- bedriver mångsidig pensionärsverksamhet utifrån bland annat kultur-, intresse och studieområdet, konditions- och hälsofrämjande verksamhet samt förberedning att bli pensionär
- som minoritets- och riksorganisation aktivt bedriver sverigefinska pensionärernas intressen på samhällslivets olika områden i Sverige
- förverkligar sina mål genom sina stadgar, beslut och sina överenskomna verksamhets- och principprogram
- för finansiering av verksamheten uppbär förbundet medlemsavgifter, mottar bidrag och donationer.

Förbundet bedriver sin verksamhet genom sina föreningar, distrikt och sina beslutande organ. Förbundets medlemmar består av alla pensionärer som anslutit sig direkt till förbundet samt medlemsföreningarnas medlemmar. De föreningar och distrikt som anslutit sig till förbundet är också medlemmar. I stadgarna står också att förbundet är för alla som har godkänt förbundets stadgar.

Förbundsmötet/årsmötet och extra möte är förbundets beslutande organ. Av stadgarna framgår också att föreningarna har rätt att till förbundsmötet skicka en (1) representant för varje börjande tjugotal, dock högst sex (6) representanter.

Förbundsstyrelsen verkställer förbundsmötets beslut och ledning av förbundet. Styrelsen består av förbundets ordförande och minst sex (6) ordinarie ledamöter och två suppleanter. Personer som blir valda till styrelsen måste vara medlemmar i förbundet. Förbundsstyrelsen kan också bilda arbetsgrupper som anses nödvändiga för att förbereda sakfrågor. Förbundet har också ett arbetsutskott som består av ordförande, viceordförande, kassör och sekreterare.

Av stadgarna framgår att förbundet kan skilja en medlem från förbundet om medlemmen bryter mot förbundets stadgar eller genom sitt handlande åsamkar svårigheter för förbundet och dess strävanden. Om ändring av stadgar föreslås kan en ändring göras om minst hälften av utgivna röster på förbundsmötet/årsmötet är för ändringen.

Telefonintervjun med företrädare för SEKL, Pirkko Sinkkonen den 21 augusti 2017 styrker Esas uppgifter samt de uppgifter som står i stadgarna. Järfällan Varttuneet tillhör SEKL, Finska pensionärernas riksförbund i Sverige. Finska pensionärernas riksförbund i Sverige har som ett övergripande mål och gemensamt syfte att övervaka pensionärernas rättigheter och skyldigheter i Sverige. De har också som mål att stötta den minoritetsgrupp som sverigefinnar är, främst med fokus på äldre

I riksorganisationen Finska pensionärernas riksförbund i Sverige ingår idag sju lokala föreningar och de kommer från Kramfors, Motala, Göteborg, Hallsberg, Bro, Haninge samt Järfälla.

Riksorganisationen Finska pensionärernas riksförbund i Sverige har stadgar som gäller för de lokala föreningarna. Stadgarna har justerats med två förtydliganden under de senaste åren. De lokala föreningarna kan göra smärre tillägg utifrån de lokala behoven, men riksförbundets stadgar gäller och om tillägg påverkar innehållet i riksförbundets stadgar måste lokalföreningarna lyfta frågan till styrelsen innan någon ändring av stadgarna kan ske. Medlemmarna inklusive lokalföreningarna ska alltid följa stadgarna.

Riksförbundet ser helst att varje lokalförening är representerad antingen i riksförbundets styrelse eller som ersättare i styrelsen. Järfällan Varttuneet är representerat i styrelsen för Finska pensionärernas riksförbund i Sverige, men också aktiva i stort i det arbete som förbundet gör, till exempel i samband med förbundsmöten, men ingår också bland Finska pensionärernas riksförbund i Sveriges två representanter i Regeringens pensionärskommitté som återkommande har samlats för möten med äldreminister Åsa Regnér.

Finska pensionärernas riksförbund i Sverige stödjer därutöver också föreningarna till exempel med kurser, föreläsningar, rådgivning och problemlösning. Finska pensionärernas riksförbund i Sverige får statsbidrag och lokalföreningarna kan söka pengar om de gör något särskilt eller behöver ekonomisk hjälp till särskilda eller om de behöver annan ekonomisk hjälp, till exempel för data och teknik. Sedan får de återrapportera hur pengarna använts och riksförbundet rapporterar sedan till staten.

Överväganden

Av arbetsordningen för det kommunala pensionärsrådet i Järfälla kommun framgår

- att rådet ska förstärka inflytandet i alla frågor som gäller äldre
- att medverka vid förberedelser för upphandling av vårdgivare
- att rådet skall verka för att pensionärernas frågor beaktas i styrelser, nämnder och förvaltningar
- att rådet ska vara remissorgan i frågor som rör pensionärer
- att rådet ska vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning

Där framgår också att ”Riksorganisationer för pensionärer som genom sin lokalförening bedriver organiserad verksamhet inom kommunen skall efter beslut i socialnämnden vara representerade i rådet”. Detta är det huvudsakliga kravet för att få ingå i KPR.

Utifrån de uppgifter som framgår av SEKL:s stadgar samt i uppgifter från SEKL samt dess lokalförening Järfällan Varttuneet gör socialförvaltningen bedömningen att SEKL, utifrån de stadgar som fastställdes den 25 april 2016, är en riksorganisation för pensionärer som genom sin lokalförening bedriver organiserad verksamhet inom kommunen.

Pensionärsföreningarna som idag ingår i KPR har dessutom uttryckt att kommunen ska behålla ett kommunalt pensionärsråd där det enbart finns representanter för de riksorganisationer som är representerade i regeringens pensionärskommitté. Detta krav står inte i arbetsordningen för KPR i Järfälla och är alltså inte något som krävs för att få vara medlem i rådet. Det kan ändå konstateras att SEKL ingår i regeringens pensionärskommitté och alltså även uppfyller önskemålet från föreningarna som ingår i KPR.

Det är alltså riksorganisationen som genom sin lokalförening ingår i rådet. Om Järfällan Varttuneet däremot inte skulle följa SEKL:s stadgar och därför skulle uteslutas eller om de själva skulle välja att lämna riksorganisationen uppfyller de inte längre kravet. Detta gäller naturligtvis också andra lokalföreningar som lämnar riksorganisationen.

Barnkonsekvensanalys

Socialnämnden har effektmålet att ytterligare stärka barnrättsperspektivet inom förvaltningens verksamheter. Därigenom ska barnkonsekvensanalyser genomföras i alla ärenden till nämnd som berör barn. I detta ärende har följande analys gjorts:

Kommer beslutet att beröra barn och ungdomar, nu eller i framtiden?

- Den verksamhet som avses i beslutet berör främst vuxna personer.

Innebär beslutet att barns och ungas bästa sätts i främsta rummet?

- Den verksamhet som avses i beslutet berör främst vuxna personer.

Har barn och unga fått uttrycka sin mening?

- Nej, barn och unga har ej deltagit i processen eftersom aktuell verksamhet endast främst vänder sig till vuxna.

Slutsatser

Socialförvaltningen gör bedömningen att riksorganisationen SEKL och dess lokalförening Järfällan Varttuneet uppfyller kravet ”att riksorganisationer för pensionärer som genom sin lokalförening bedriver organiserad verksamhet inom kommunen efter beslut i socialnämnden ska vara representerade i rådet”.

Socialförvaltningens förslag blir alltså att SEKL ska vara representerade i rådet genom sin lokalförening Järfällan Varttuneet.

Arnfinn Kleveland
Tf socialdirektör

Jan Hellström
Tf avdelningschef äldreomsorg och
funktionshinder

Expedieras

Arnfinn Kleveland
Mia Öhrnell
Jan Hellström
Kommunala pensionärsrådet, KPR
SEKL Pirjo Sinkkonen
Järfällan Varttuneet Esa Tuuri
Inger Brandell